

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorvm Evangelicorvm D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in
Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In
Sacrosanctum Euangeliū secundūm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

Verba quæ ego locutus sum vobis, spiritus & vita sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

63. Verba quæ ego locutus sum vobis, spiritus & vita sunt.

Vocat hic Christus verba hactenus dicta, seu totam hanc suam concionem de manducanda carne & bibendo sanguine suo, spiritum & vitam, ratione materie de qua hactenus tractauit: ut videlicet eos doceret intelligenda sua verba esse, nec de re aliqua carnali sub carnis specie, sicut illi intelligebant, sed carne spirituali ac viuisca, qui diuinitati coniuncta; nec etiam de manducandi aut bibendi modo carnali, sed spirituali. Verum enim Christi corpus & verus sanguis tametsi verè & realiter in Sacramento accipiuntur, non tamen carnali aut sensibili modo accipiuntur, sed sub Sacramento & aliena specie: qua sensibili pars specie mediante, cui intimè corpus Christi conuerterit (immediatè & per se vel in sua quantitate) corpus Christi tangitur, frangitur, manducatur: qui est unus spiritualis modulus manducandi corpus Christi, ut distinguitur à visibili & carnali manducandi modo qualem Iudei intelligebant.

*Enarr. in
Psal. 98.*

hunc locum optimè explicat S. Augustinus. Verba quæ locutus sum vobis, spiritus sunt & vita. spiritualiter intelliguntur. Non hoc corpus quod videris, manducaturi es sis. Sacramentum aliquod vobis commendauis. Spiritualiter intellectum transceperit vos: et si necesse est illud visibiliter celebrari, operit te men invisibiliter intelligi. Hæc ille. Caro igitur Christi qui haber adiumentum spiritum viuificantem, id est, ipsam divinitatem, ideoque qualitates habet spirituales, Deoque proprias (vnde in carne humana multa fecit dominus) proprie per modum illarum, non per modum qualitatum & proprietatum meræ humanæ naturæ, in hoc Sacramento ad te & à nobis manducari voluit. Hanc ob causam verba locu vocauit, spiritum & vitam, quia spiritualiter totum accipendum est quod docuit; & sicuti carni viuiscere ac divinitati coniunctæ conuenit, non rei veritatem, quam totius inculcauit, hoc uno verbo tollens, ut heretici colligunt, secundum huius rei accipendæ spiritualem subiiciens, videntur aliquæ Patres in hunc locum exponunt.

Caluini depravatio.

Caluinus totam hanc sententiam Christi ad generaliter doctrinæ Evangelicæ commendationem transfeuit, ad pertinens illam sententiam stabilendam, ex auditu Eu gelij vnumquemque credentem de sua salute certum reddi. Vitam (inquit) ab effectu sermonem suum nominat Christum quod

quasi viuificum. Sed viuificum nemini fore docet nisi à quo spiritualiter percipitur. Apud pios suauissimum hoc Euangelij elogium est, quod certi sunt sibi in aeternam salutem destinatum esse. Hæc ille. Arqui Christum de sola sua præsentí conctione, & de modo eius intelligendæ, ista locutum esse, totus contextus ad oculum docet. Verba que ego locutus sum vobis, non nisi de illis verbis intelligi possunt, quæ præsentibus Iudeis locutus fuerat. Spiritus & vita sunt, non nisi ad rem præsentem pertinent, quod Spiritus viuiscat, caro non prodest quicquam.

Nunquid & vos vultis abire?

V Eram hinc causam ponit Christus incredulitatis Iudeorum. Prius eam causam posuit, quia, ut ad Christum venirent, non fuit eis datum à Patre. Sed ne quis hanc propriam incredulitatis illorum causam esse putaret, aliam nunc assignat, liberam eorum voluntatem prauam. Aliis enim discipulis recendentibus, Apostolos rogat (quibus haud dubie à Patre datum erat ut ad Christum venirent) an & illi recedere vellent, manifestè docens in eorum libera voluntate positum esse, ut vel in Christo manerent, vel ab eis recederent. Notauit hoc S. Cyprianus his Christi verbis cito. Seruat scilicet Dominus legem qua homo libertati sua relictus, & in arbitrio proprio constitutus, sibi met ipse vel mortem appetit vel salutem. Hæc ille. Sanè Iudeos ex propria malitia, non ex absoluta Dei voluntate, in Christum non credisse, tam diligens & prolixa ad eos habita concio satis demonstrauit. Quod ergo Dei gratia efficaciter multi non conuertantur, in ipsis non in Deo causam ponendum esse docet S. August. his verbis. Ut innoescat quod lat. Libro 2. rebatur, & suave fiat quod non delectabat, gratia Dei est, quæ cap. 17. de hominum adiuuat voluntates: qua ut non adiuuentur, in ipsis pecc. mer. iidem causa est, non in Deo, siue damnandi prædestinati non sint. perbiam iudicandi & eruendi, si filii sint misericordia. Hæc ille, latius idem eodem loco confirmans, & concludens nullius culpa humana causam in Deum referendam esse. De pecc. mer. & remiss. lib. 2. cap. 17.

Incredulitas vero causa.

Epist. 15.